

СРЭБНЫ МЕДАЛЬ – У ГАРАЕВА!

6 верасня радыё прынесла нам радасную вестку з XVII алімпійскіх гульняў у далёкім Рыме. На стадыёне „Форо Італіко“ студэнт хімічнага факультэта нашага ўніверсітэта УЛАДЗІМІР ГАРАЕЎ заняў другое месца ў спаборніцтвах па трайным скаку. Ён прызмліўся ў 16 метрах 63 сантиметрах ад планкі і прапусціў уперад толькі новага рэкардсмена свету паляка Ю. Шмідта. Уладзімір узнагароджан срэбным алімпійскім медалем.

Студэнты ўніверсітэта віншуюць цябе, наш дарагі таварыш, з бліскучым поспехам!

№ 25 (416)

Праletары ўсіх краін, яднайцеся!

Субота
10
верасня
1960 г.

Цана 10 кап.

Орган парткома, рэктарата, мясцома, камітэта ЛКСМБ
і прафкома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

СЛОВА – ПЕРШАКУРСНІКУ!

ПЕРШЫЯ ЎРАЖАННІ – ЦУДОЎНЫЯ

Дзень першага верасня гэтага года быў самым шчаслівым у маім жыцці: я ўпершыню пераступіў парог ўніверсітэцкай аўдыторыі, сеў за стол і пачаў слухаць першую лекцыю. І неяк не верылася яшчэ, што я – студэнт ўніверсітэта.

А ўсяго які-небудзь месяц ці паўтара назад я хадзіў яшчэ ў салдацкім строі, вывучаў баявую зброю, каб у любы час мог стаць на абарону нашай Радзімы. І крыйху сумнавата становіцца, як успомню той дзень, калі перад асабістым складам часці камандзіра зачытаў загад аб майм датэрміновым зваленні з радоў Савецкай Арміі ў сувязі з паступленнем на вучобу. Я стала радасны, усхваляваны. А мае сябры ўжо віншавалі мяне, пацікалі руکі, жадалі поспехаў. І вельмі шкада было

А. МАСАРЭНКА,
студэнт філфака.

развітвачца з імі, з кім трох гады дзяліў я ўсе радасці і нягody салдацкага жыцця, з кім так здрожыўся за службу.

І вось я займаўся ва ўніверсітэце. Першыя дні прынеслі надзвычай многа ўражанняў. Колькі тут усяго цікавага, карыснага. Мы ў захапленні ад некаторых лекцый, асабліва па гісторыі БССР. Ды і наогул жыццё студэнцкае абяцае быць вельмі цікавым і змястоўным.

Зараз перад намі адзін ававязак — добра вучыцца. На нашым адзяленні амаль усе студэнты — людзі, прыйшоўшыя сюды з вытворчасці, з радоў Савецкай Арміі. Жаданне вучыцца ва ўсіх вялікае, а пры жаданні можна ўсяго дабіцца.

А. МАСАРЭНКА,
студэнт філфака.

УЧОРА ПАУТАРЫ ТЫСЯЧЫ СТУДЭНТАЎ НАШАГА УНІВЕРСІТЭТА ВЫЕХАЛІ У ҚАЛГАСЫ ДЗЯРЖЫНСКАГА РАЁНА МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ, КАБ ДАПАМАГЧЫ ПРАЦАУНІКАМ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ У IX САМАДДАНАЙ ПРАЦЫ. БАГАТЫ ЎРАДЖАЙ КУКУРУЗЫ і БУЛЬБЫ ВЫРАСЦІЛІ ҚАЛГАСНІКІ У ГЭтыМ ГОДЗЕ. НАШЫ СТУДЭНТЫ ДАПАМОГУЦЬ ІМ УБРАЦЬ ГЭтыЯ КУЛЬТУРЫ.

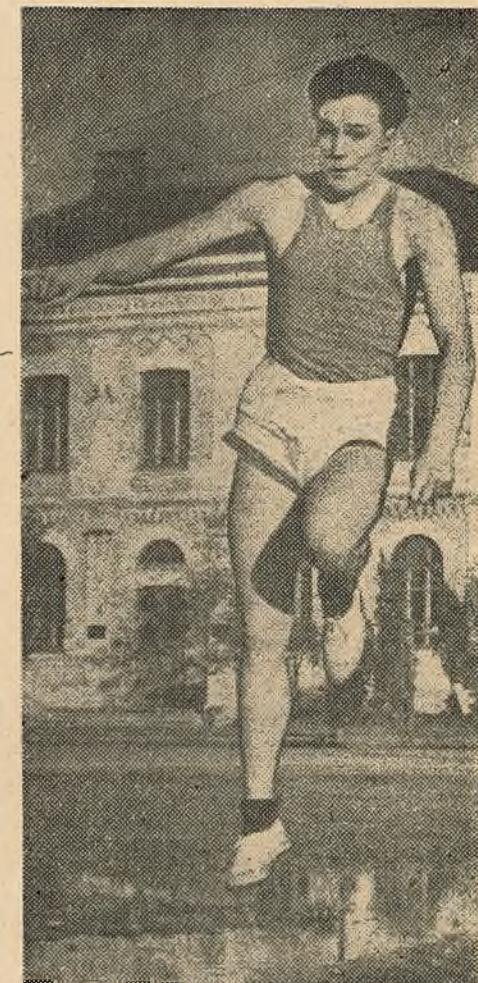
ЗАРАЗ МОЛАДЗЬ РЭСПУБЛІКІ РЫХТУЕЦЦА СУСТРЭЦЬ СВАЁ ВЯЛІКАЕ СВЯТА—40-ГОДДЗЕ ЛЕNІНСКАГА ҚАМСАМОЛА БЕЛАРУСІ. НА ЗАВОДАХ і ФАБРЫКАХ, У ҚАЛГАСАХ і САУГАСАХ НАШЫ ЮНАКІ і ДЗЯУЧАТЫ СТАЛІ НА ПРАЦОУНУЮ ВАХТУ У ГОНАР ЗНАМЯНДАЛЬНАЙ ДАТЫ.

ТАВАРЫШЫ! СУСТРЭНЕМ СЛАУНЫЮБІЛЕЙ НЕ ТОЛЬКІ ДОБРЫМІ ПОСПЕХАМІ У ВУЧОБЕ, АЛЕ і ВЫДАТНЫМІ ПАКАЗЧЫКАМІ У ПРАЦЫ!!

Як толькі рабтаў апошні снег, Уладзімір Гараев пачынаў трэніраванца на свежым, яшчэ марозным паветры. Гэты здымак і зроблен у час адной з настойлівых трэніровак, якія прынеслі Уладзіміру срэбны медаль.

Фота

У. ТУРЫГІНА.

Мары збыліся

Першае знёманье з фізікай, з фізічнымі законамі вельмі мяне засікала. Ішоў час, расло жаданне ведаць гэту галіну навукі больш і глыбей.

Школьны фізічны гуртак, часопісы «Юны тэхнік», «Тэхніка мададсці» і іншыя, спрэчкі з сябрамі па найболыш цікавых фізічных пытаннях канчатковая ўмавалі ў мяне рашэнне стаць фізікам.

Закончана школа, у руках атэстат сталасці. Для раздумаўня мяне месца. Выбар зроблены даўно. Прыйшла пара здзейсніць сваю

Трывожнае чаканне рашэння прымінай камісіі, і вось тваё прозвішча ў спісу залічаных. Якая вялікал радасць ахоплівае цябе! Мары збыліся.

Спачатку неяк не верыцца, што ты — студэнт. Усё для цябе новае, цікавае.

Цяпер галоўная задача — вучыцца, вучыцца і вучыцца, каб стаць сапраўдным спецыялістам.

Б. ДЖАГАРАУ.

Зноў за книгу

Атрымаўшы атэстат сталасці, я вырашила пайсці працаўца на радыёзавод. Гэта адно з буйнейшых прадпрыемстваў нашай рэспублікі.

Калектыв завода прыняў мяне ў сваю дружную сям'ю, дапамог мне хутчэй авалодзіць спецыяльнасцю і стаць яго паўнапраўным членам. Прайшло нямнога часу, і я пачала зусім па-іншаму глядзець на жыццё, больш сур'ёзна адносіцца да сваіх абавязкаў, працы. Але веды, якія я атрымала ў сярэдняй школе, — гэта не малі канчатковая мэта. Хацелася больш

падрабязна вывучыць сутнасць фізічных з'яў, стаць высокакваліфікованым спецыялістам. Таму я цвёрда рашыла прадоўжыць вучобу. Вытрымаўшы паспіхова ўступнія экзамены на фізічны факультэт, я стала студэнткай БДУ імя У. І. Леніна.

Уперадзе многа сур'ёзнай, напружанай работы, многа цяжкасцей, але спадзяюся, што мы, першакурснікі, сумесна перададзіме іх і будзем з гонарам наасіць высокое званне савецкага студэнта.

Л. КРЭМЛЯКОВА.

Выстаўка жывапісу

У памяшканні філалагічнага факультэта на чацвёртым паверсе адкрылася выстаўка «Еўрапейскі живапіс XII—XVIII стагоддзяў». Тут сабрана каля 120 рэпрадукций карцін мастакоў краін Еўропы. Найбольш поўна прадстаўлены живапіс эпохи Адраджэння. З цікавасцю глядзяць студэнты рэпрадукцыі карцін Леанарда да Вінчы, Рафаэля, якія стварылі не-паўторныя палотны. Тут і «Мадона Бенуа» Леанарда да Вінчы, «Святое сямейства» Рафаэля, «Архімед» Даменіка Фэці, «Каючаяся Магдаліна» Ціцыана і многа іншых выдатных твораў.

Наступны аддзел прысвечан жывапісу Нідэрланду, які развіваўся ў асноўным па двух школах — галандской і фланандской. І вось перад намі выдатнейшыя карціны вялікага фланандскага живапісца Петэра Паулю Рубенса «Палярванне на ільвоў», «Персей і Андрамеда», «Меркурый і Аргус». Акрамя Рубенса, тут можна пазнаёміцца з творчасцю цудоўнага фланандскага партрэціста Антоніса Вана Дэйка, буйнейшага прадстаўніка бытавога жанра Адрыана Броувера. З галандскіх мастакоў вывешаны рэпрадукцыі славутага Рэмбрандта, які сваёй творчасцю ўнёс каштоўнейшы ўклад у гісторыю мастацтва. Яго карціны да гэтага часу забываць паказаны каштоўнасці і прыгажосці духоўнага свету чалавека, сваім гуманізмам.

Французскі жывапіс прадстаўлены рэпрадукцыямі з палотнаў буйнейшых мастакоў Францыі XVII—XVIII стагоддзяў Міколы Пусена, Анара Франганара, Гроха і іншых, у творах якіх найбольш ярка прайвіліся матывы рэалістычнага адлюстравання жыцця.

М. ШЫМАНСКИ.

Універсітэт савецкага заканадаўства

У новым навучальнym годзе пры юрыдычным факультэце арганізуецца грамадскі ўніверсітэт савецкага заканадаўства.

Універсітэт будзе наведваць дружыннікі горада, члены таварыстваў судоў, дэпутаты мясцовых Саветаў, народныя засядацелі. Наведвальнікі ўніверсітэта праслушаюць лекцыі па разных пытаннях савецкага заканадаўства, сустэрніца з вядомымі юрыстамі горада, якія раскажуць аб вольце сваіх работ.

Заняткі ва ўніверсітэце пачынаюцца ў кастрычніку. Праграма разлічана на два гады. Для чытація тэарэтычнага курса прысягнуты лепшыя сілы выкладчыцкага складу факультэта. Рэктарам грамадскага ўніверсітэта назначан тав. Юхно.

У. ПАНЕУ.

Для лепшай падрыхтоўкі біёлагаў

У гэтым годзе на біялагічным факультэце адкрылася новая кафедра мікрабіялогіі. Перад студэнтамі, якія спецыялізуюцца на гэтай кафедры, будуть стаяць задачы па вывучэнню глебавай і воднай мікрофлоры БССР, а таксама вывучэнню антыгенных структур некаторых мала даследаваных мікраарганізмаў — глебавых бактэрый і антынаміцетаў.

Ужо зараз на гэтай кафедры 28 студэнтаў выконваюць курсавыя работы. У бягучым навучальнym годзе намечана выпускніцтва 11 дыпломнікаў-мікрабіёлагаў. Загадчыкам кафедры назначан прафесар Барыс Якаўлевіч Эльберт, заслужаны дзеяч науки, лаурэат Сталінскай прэміі.

Ш. МІХАЙЛАУ.

Новыя прыборы

Да пачатку заняткаў на фізічным факультэте паступіла нямала складаных і каштоўных прыбораў. У іх ліку электраспектрографы «ДФС-12» і «ДФС-8», коштам адпаведна ў 370 і 126 тысяч рублёў.

Усяго да пачатку навучальнym года аддзялам капитальнага будаўніцтва ўніверсітэта набыта прыбораў і лабараторнага абсталявання на 1 мільён 800 тысяч рублёў.

А. ЗЮБА.

Набліжаўся канец навучальна-
га года. Студэнты здавалі апош-
нія экзамены, і ў секцыі турызма
альпінізма ішлі апошнія прыгата-
ванні да летніх паходаў.

І вось верасень. Можна тое-сёе
падлічыць. Тры групы турыстаў
універсітэта прайшли маршруты
другой катэгорыі цяжкасці ў гарах
Каўказа. Больш 15 чалавек па-
ехала ў альпіністкі лагер. Туры-
сты-веласіпедысты наведалі сталі-
цу Украіны. Тры групы пацына-
ючых падарожнікаў хадзілі ў па-
ходы першай катэгорыі, дзве —
на Беларусі, адна — па Каўказу і
Крыму.

На гэтай старонцы ўдзельнікі
паходаў расказваюць аб сваіх па-
дарожжах.

У госці да воблакаў

...З альпіністкага лагера «Узун-
кол» выходзіць наша група ў па-
ход па Цэнтральнаму Каўказу. На
нас поўная альпіністская амуні-
цыя. Як заўсёды, рукзакі ў пачат-
ку пахода вельмі цяжкія, з не-
прывычкі пабальваюць плечы. Вы-
шыня 2500 метраў, адчуваецца не-
дахоп кіслороду. Праз раку Улукам (так тут завецца Кубань) пе-
рабірамся па «Каменному ма-
сту» — абломку скалы, застраг-
шаму ў цясніне на вышыні 25—
30 метраў над водой. Унізе за-
гнаная ў вузкую цясніну бурліц-
кі пеніца рака. Далей дарога ідзе
па малаяўпічых мясцінах, уверх па
цячэнню ракі Улукам. У першым
жжа кашы (жылле чабаноў) мяс-
цовыя жыхары частуюць нас ха-
лодным айранам.

Другі дзень паходу. Уперадзе-
перавал Хацю-Тау. Дарога крута
ідзе ўгару. Падымаемся крутым
серпанцінам. Хутка адкрываецца
цудоўны від на заснежаную ся-
ну Кюкортлю.

Ісці ёсё цяжкі і цяжкі. Снег
ля перавалаў рыхлы, правальва-
емся па поясі. Нарэшце, перавал
узяты. Мы адпачываем, абедаем,
частаем адзін другога марожа-
ным з згушчонага малака і сне-
гу. Прама на нас насоўваюцца
хмары, становіца даволі холад-
на. Вышыня 3500 метраў дае сябе
знаць. І вось спуск. Падыходзім да
ледавіка. Трэба звязацца вяроўка-
ми: на ледавіку ёсць трэшчыны,
занесеныя снегам. Імжыць дождж. Густы туман аблокае турыстаў.
Вечарэ, а мы ёсё яшча пераскок-
ваем праз расколіны. Апошняя з
іх настолькі шырокая, што прыход-
дзіца спускацца ўніз па вяроўцы
і такім жа чынам падымаетца ўга-
ру.

Ноч застае нас прамокшымі да
ніткі. Шукаем месца для палаткі.
Нарэшце, Валя Постнікова выпад-
кова знаходзіць невялічкую пячору.
Падлога са скілам, як у кіно-
тэатры. Высякаем ступенікі для
сядзення, каб не скапіцца кудысьці ў бездань. Пераапрану-
шыся і забраўшыся ў спальныя
мяшкі, мы абагрэліся і забыліся

Далёка відаць Эльбрус...

пра ёсё нягоды. Каменная падло-
га здаецца пуховай пярынай.

Раніцой перад намі адкрылася
вельмічная панарама заснежаных
гор і двухгаловай вяршыні Эль-
бруса. Пад вечар пайшлі да пе-
ревала Кой-Аван-Ашу. Без пры-
год не аблышлося і тут. Апісан-
на яго ў нас не было. І вось мы
убачылі замест аднаго аж тры
перавалы. Усе яны аказаліся не-
тымі. Яшчэ адзін перавал не меў
спуску. Давялося заначаваць па-
спуску. Давялося заначаваць па-
спуску на грэбні. Мы абставівалі са-
праўдны лагер і назвалі яго «Пры-
ют БДУ». Гэтую назуву выклалі
камнямі на роўнай плязоўцы.

Наступны дзень таксама прай-
шоў у пошуках. Толькі на трэці
дзень нам удалося перабрацца
праз самы «лёгкі перавал».

Далей наш шлях ляжаў праз
Галоўны Каўказскі хрыбет, праз
Мясціскі перавал. І зноў ле-
давікі, зноў снег. Ад традыцый-
нага марожанага на граніцы Еў-
ропы і Азіі адмовіліся — і без яго
было даволі холадна.

У даліне адчуваецца, што Га-
лоўны хрыбет застаўся ззаду:
на скілах пышная расліннасць,
а паветра незвычайна цёплае.
Уздуж горнай рэчкі Гюбрэ
спускаемся ў горад Месція — ста-
лицу Сванетіі. Пасля вышыні ў
3750 метраў дышацца лёгка. Абедаем
у становай і здзіўляем усіх сваім апетытам.

Тут можна выкарыстаць аўта-
транспарт. З жартам «Лепш
дрэнна ехаць чым добра ісці»
зялазім ў аўтобус і прайзджа-
ем 12 кіламетраў. Высока ў гарах
спыняемся на начлег. Каля
каша і вечарам ля кастра разам
з пастухамі спяваем беларускія
і грузінскія песні. Раніцой ідём
на ледавіку. На прывалах зау-
сёды весела. Усе жартуюць, асаб-
ліва Леанід Сальнікаў.

Усё больш крутым робіцца пад'ём.

Адрес рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, 31; тэл. 2-07-19.

Друкарня выдавецтва БДУ імя У. І. Леніна.

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

Тыраж 2000.

удзельнікам паходу, шматлікія
горныя ракі на нашым шляху і
сцежкі, па якіх мы праходзілі.

А хіба ж можна забыць тую па-
мітную ноч, калі разразілася на-
валыніца, і лівень затапіў нашу
палатку; або пераход праз гор-
ныя перавалы Аішха-2 і Ахун-
Дара, наведванне возера Карды-
вач або Варанцоўскага парка ў
Алупцы!

Нялгікі ўзбірацца з цяжкім
рукзаком на первал, калі дарога
ўесь час ідзе ў гару, але затое
як добра адчуваеш сябе, калі
ўзыдзеши на яго вяршыню, а зэ-
ду застануцца цяжкія кіламетры
пад'emu.

Незабыўнае ўражанне пакіну-
лаў наведаны намі музей М. Астроў-
скага, дэндрарый у Сочы, Нікі-
ці батанічны сад і музей А. П.
Чэхава ў Ялце, панарама і дыя-
рама абароны Севастополя і іншыя
памятныя гістарычныя мес-
цы ў гэтым горадзе-героі.

У Крыму мы зрабілі ўзыходжан-

не на вяршыню Крымскіх гор-
гару Ай-Петры. Вельмі былі за-
смучаны, калі нас сустрэў на гэ-
тай вяршыні ледзяны вецер і
дождж у той час, як унізе сніціца
сонекі і можна было загараць.

29 жніўня мы вярнуліся дадо-
му.

Паход закончан і закончан,
можна сказаць, паспяхова. Мы па-
бывалі ў многіх месцах Каўказа,
якія ведалі толькі па кнігах да
расказах, пераадольвалі горныя
перавалы (ведаем цану горным
дарогам і сцежкам!). Бачылі пауд-
нёвы бераг Крыма.

Засталіся ззаду шляхі-дарогі.
А цяпер з новымі сіламі зноў за
вучобу!

В. НАВІЦКІ, Э. ВАЛМЯНСКІ.

Плюс 17

«Хто будзе шаснаццатым?»

Два дні мы не маглі вырашыць
гэта пытанне. А шаснаццаты па-
тэрэбен ававязковы — прадукты на-
ядо ўжо выпісаў загадчык гаспадар-
чай часткай спартынага ла-
гера. Доўга мы не хацелі, каб у
паход пайшоў Вова Стропын —
і не ведаем яго добра, ды ўжо
чатацы Вовы было сирод нас.
Вельмі ўжо многа! Але прышло-
ся ўступіць. А цяпер траба сказаць,
што без гэтага Вовы мы про-
ста, магчыма, памерлі бы ад суму.

І ёсё ж нас было не шаснацц-
ацца. Справа ў тым, што з двух
праважаўших нас трэцяй курса
матэматыкаў аднаму, Моткіну,
так спадабаўся пачатак паходу,
што ён не адстаў да канца яго.
Другі праважаўты, Змітровіч, ві-
даць, дагэтуль шкадуе, што не
пайшоў з намі. Цяжкі першы крок
у турызме, але чым хутчэй яго
зробіш, тым лепш!

Наш першы паход, зразумела,
можа здацца бывалым турыстам
не вельмі цяжкім. Але ў нас ёсць
адзін важны вынік — турыстаў ва-
універсітэце стала на семнаццаць
больш.

**В. НЯВЕРАВА.
Н. ТРАЦЬЯКОВА.**

20 незабыўных дзён

У жніўні наша турысцкая гру-
па, якая складалася са студэнтамі
трэцяга курса зрабіла падарож-
жу Каўказа і па Крыму. У паход-
зе мы былі больш 20 дзён, і за
гэты час змаглі ўбачыць многа
цікавага. Мы пабывалі ў многіх
гарадах падарожжа (Сочы, Адле-
ры, Афоне, Сухумі), а таксама
прайшлі пешшу шлях ад Чырвонай
Паліяны да возера Рыца працяг-
ласцю да ста кіламетраў. Самымі
цікавымі былі іменна дні, правед-
зены ў гарах: горныя вяршыні
пакрыты снегам, а крыху ніжкі —
альпіністкія лугі з багатай раслін-
насцю. Будуць помніцца нам,

Вось і закончан паход. Як лёгка ісці па шаснейшай дарозе!